

ARCTOS & ANTARCTOS
CÆLI ROSSIACI
in Gentilitijs Syderibus
ILLMI & RNDISSIMI in CHRISTO PATRIS
P. BARLAAMI IASINSKI
Kijoviensis, Halicensis, totiꝰq; Rossie
ORTHODOXI ARCHIEPISCOPI
METROPOLITÆ.

ARCTOS

CÆLI ROSSIACI,
IN GENTILITIBVS

ILLVSTRISSIMI AC REVERENDISSIMI PATRIS
P. BARLAAMI IASINSKI,

Primum emeritissimi Rectoris Collegij Kijouo Mohilæani,
dein dignissimi Præsidis Cænobij S. Nicolai Pustyño Kijouicæ:
tandem celeberrimi Archimædritæ S. Lauræ Kijouo Pieczariensis,
ad extremum cœcordi omnium suffragio, totiusq. Rossicæ plausu,

KIIOVIENSIS HALICENSIS &c:

ORTHODOXI

ARCHIEPISCOPI
METROPOLITÆ.

Ad auspiciatissimū eius, solenniq. apothecosi celebratū ingressū,
in CATHEDRAM METROPOLITANĀ KIIOVIENSĒ,
intra communem Orbis Roxolani læticiam,
Sereno vultu

RESPLENDENS.

*Appaudente sibi sua alumna Pallade Kyouo Mohilæandæ, nec non habeti calamo,
sub diuinissimæ Clientis Stephani Jaworski AA: LL: & Ph: M:*

Anno Orbis increato Lumine illustrati 1690.

Syderibus Vir summe Tuis est Patria Olympus,
 Atq; Tuam Lunam, Vastus Olympus habet,
 Quid, quodd & alta Sagitta illuc quoq; cuspide tendit?
 Summum nempe Virum, stemmata summa probant,
 Dumq; Tuum vehitur per tam sublimia stemma,
 Quid mirum, quodd Te Fama per astra ferat?
 Scande per alta, pede innocuo, fastigia Præsul,
 Cumq; Tuis astris, vectus in astra ruas.

ILLUSTRISSIMO
^{A C}
REVERENDISSIMO
IN CHRISTO PATRI, PATRI
BARLAAMO
IASINSKI,
KIOVIENSI HALICENSI, &c:
METROPOLITÆ.

*DOMINO, PASTORI, PATRONO, MECENATIq̄,
SVO MVNIFICENTISSIMO,*

diuturnam incolumitatem, & perennem felicitatem,

Primum dicendi in limine, ingens mihi Tuarū Laudū
aperitur Oceanus. ARCHIPRÆSVL ILLUSTRISSIME.
Absterret mentem hæc abyssus, quæ solos non nisi
præstolatur Dædalos eruditæ pennæ benè plumatos,
vt tantam abq̄ naufragio vastitatem metiantur.
Typhis aut Iasonis artem benè calleat argonauticam, quisquis
immensum Tuarum Laudum nititur enavigare Pelagus.

*Laudū
aut*

*Hæc
exemplum
de laudibus*

✱ ✱ ✱

Remora est Tua Archipræsul Illustrissime verecūdia, quæ remis Oratorijs, nigro innatantibus æquori, fræna iniicit, expansa componit Carbasa, & quasi anchoram figit silentiū indictura. Parendum ne igitur, an contra flantem Tuæ Modestix æolum, velis remisq; luctandum? Scio equidem Tuæ verecundiæ genium esse, mereri magis Laudes, quàm audire, & laudanda potius patrare, quàm patrata laudari malle, nec secus virtutes occultare, quàm gemmas, Lapidescq; pretiosos, maris abscondunt viscera. Spectandum tamen est virtutis debitum, cui certè injuria foret, si stipendiarium sibi detraheretur Laudis vectigal: vt enim Cælis solem, soli lucem, tuci vmbra, sic virtuti, arcto fædere annexam sociam Laudem, temerarijs abripere ausibus, esset violentum. Seruendum præterea posteritati, seruendum consuetudini, ac deniq; seruendum communi totius orbis Roxolani, & vel maxime nostræ, an potius Tuæ Palladis Lætitix, quæ ut suapte naturâ diserta est, ira celebrè plaudendi materiem nequit prætergredi, quin amplas verborum Encyclopædias, tanquam disertas amoris testes in publicam euoluat Scenam. Nec certè silere de illo fas est, qui loqui dedit, & linguam, rudem alias ac informem massam, scintillanti amoris Camino, aureisq; malleis, in vocale suarum laudum transformauit instrumentum, ac veluti mutū Memnonis simulacrum, non tam suorum Planetarum ignibus, quàm munificis auri nitoribus in sonos animauit. Certè si Romani olim Academici, suam in Mæcænes testati gratitudinem, nubem depinxerant, è mari sublatam, eamq; rorantem, ac dulci aqua, quæ ante fuerat amarior, in suum Mare redeuntem, addita notâ Academica: *Redit agmine dulci*. Cur etiam mihi isdem gratitudinis vestigijs insistere nō liceat? ac veluti nubi, à Te meo plusquam gemmeo Gange sublata, iterum in Te meam Originem, dulciori Eloquentiæ meatu influere? Audebo itaq; ac immenso Tuarum Laudum Pelago, etiam contra flantem Tuæ verecundiæ Boream, rudem alias æquoreisq; inassuetam fluctib; committam Eloquentiæ classem. Nec sinuosos verebor vnderum mæandros, vbi prælustris Tuorum Planetarum mihi præluceat Arctos, ad quam tremulum calamum, ceu magneticam dirigā acum. Quodsi audax penna lcareo temeritatis ausu, iustam promeruerit Nemescim, libens pænam

exequar, ac felicior Icarus totus Laudum Tuarum immergar
Oceano: placet sic naufragum fieri, vel in ipsis syrtibus pro-
montorium habituro. Ne tamen etiam in Modestiam Tuam
sim crudelis, vide quid Tuæ tribuam verecundiæ: Silebo
primam, ad omnis honestatis amissim exactam iuventutē, quæ
veluti aurora futuræ serenitatis erat prænuntia. Tacebo studiis
oneratos an ornatos adolescentiæ annos, præteribo Sapientiæ
sublimitatē, Tuorū Planetarū æmulā, sinā reliquā nō tam tēpo-
ribus quàm virtutibus distinctā ætatem, non cōmemorabo tot
tantorumq; honorū celsitudinem, Tuis virtutibus exæquatam,
non ambitiosè possessam, dignè oblatā, dignius gestā, quæ non
tam Tibi largitur, quā à Té sortitur ornamentū. transibo ni-
ueos illos mores, quorum Liliata Canities indicium & testis
est, non producam in scenam venerandam illam vultūs Maie-
statem, & omnem, quā in Catone olim suspexit antiquitas,
symmetriæ grauitatem, orisq; dignitatem. Non hīc licen-
tiosis ausibus turbabo Religionem, hoc est omnis in Te pie-
tatis Ideam, non exactam illam actionū Regulam prudentiam,
non sollicitum Honoris Diuini zelum, non facilitatem omni-
bus accessibilem, non animi submissionem, orbi in tanta ma-
jestate admirandam, omnia enim hæc sua augusta amplitu-
dine, meæ paginæ excedunt angustias. Cælo se gloria tollit.
Virtutibus pagina cælum est, Theatrum orbis, Encomiastes
æternitas.

Atq; hæc ego omnia grauatè prætergrediar,
Tuæq; cosulturus modestiæ, religioso silentio tanta Venera-
bor ornamenta, Harpocrati similior quàm Tullio. Alia
mihi materies Oratorios suggerit Enthusiasmos, nimirum
nullo fuce decolor mea in Te fides, nullā Sophismatum
tincturā limatus candor, nullo deniq; Hypocrisis stigmate
notata sinceritas, cuius amplam Hyperbolen, ne tota quidem
ars Rhetorica valet adæquare; Leuiter enim amat, cuius amor
potest circūscribi. Et hoc ego Philanthropiū, hac rudi pagellā
exaratū, plaudentium multitudini associatus, ante Tuam Ve-
nerabūdō defero Majestatem. Exiguum fateor: sed quid?

Flumina parua vides paruis de fontibus Orta.

Tagus aureas arenas fundit. Brythreum Pelagus vniones
vomit, Arabica tellus fert Lapollos, Poeticam venam non nisi
Pagaseus eructat Caballus: Ast à turbido fonte, quid

(perandum? nisi hæc facibus permista scatebra. Aurei
Hesperidum Horti, auream ferant Sobolem, Dædalei Laby-
rinthi Cydonia producant mala, è sterili autem rubo. quid
expectandum? nisi gustibus ingrata labrusca: Imò Platan9,
nullis beâra fructibus, si alicubi, hîc certè solemnem illam
suæ sterilitatis sibi vendicat tesseram: *Nil præter umbram habet.*

Non respues tamen etiam Vile Philtrû Mecænas Illustrissime,

Multiplicant donj pretium donantis amores,

Affectumq; simul, res data dantis habet.

Eriam hæc obrutibus indigna apparebit atomos, postquam
Solares Tuæ Clementiæ radios offuderis, neq; nox hæc nigro
depicta atramento, infamem patietur repulsam, si Tua Luna
atq; Sydera solitam vultûs anænitatem demonstrabunt.

TVÆ ILLUSTRISSIMÆ CELSITVDINI,
DOMINO. PASTORI, PATRONO. PATRI,
MECÆNATIq; SVO CLEMENTISSIMO.

Pedisequus cliens ac mancipium
Stephanus Jaworski.

ARCTOS

AVITORŪ ILLVSTRISSIMI
ARCHIPASTORIS SYDERŪ,

AD Quam

MAGNETICVS SCIPIONIS METROPOLITANI
INDEX,

Mirā quadam Sympathiā, in Electione connitebatur.

EPIGRAPHE

IMMOBILIS AD IMMOBILE LVMEN.

Hūc adesto indiuidua Kijouiensū rupium habitatrix Echo,
Tecum ego hodie in Scenam prodeco: *Eo*
Taceat mendax Veritatis nuntius LIUOR,
Solā ego Te in testimoniū hūc appello veridicā. *dicam.*
Dic sane, totiꝫ narra posteritati
Quòd soli Virtuti pateat ad Honores feliciter iter.
At ambitionē ac desidīā quānā expectant fastigia? *fygia.*

DIC OBSERO VERIDICA ECHO,

Non ne Diuinum Opus est,
Ex dignissimo Antistite Pieczariensi,
Omnium votis, assensu, plausuꝫ electus Metropolita? *ita*

Non ne Polo placuit, ut ei conferretur Metropolis? *Polis*
POLIS CERTI PLACUIT
Concors enim vox eligentis populi, cuius nã est fidei? *Dei*
Ipsa dies Electioni destinata, Diuo Iustino Sacra,
Quid nisi iustum Electionis opus personat? *sonat*
Quid enĩ erat, tessera illius diei, magnũ Iustini Nomen? *omen*
Omen certè fuerat iustæ Electionis, Iustini Nomen,
Et prima Iunii die, quis nam debuerat eligi primus? *imus*
Rectè respondes veridica Echo,
Æternæ enim Veritatis propositio est:
Qui futurus est dignitate primus, debet esse submissione *imus*,
At qualis est hæc in parte noster Præsul Illustrissimus? *imus*.

Dic identidem Loquax Dialogista Echo,
Quem illa Electionis dies cælitus implorabat
per suum Diuum Iustinum Philosophum? *Sophum*.
Sophum certè implorabat fascibus viduatæ Sophiæ,
ut par pari gauderet, *auderet*.
Gemit enĩ honorarij Scipio, si indignis manib9 tãgitur, *angitur*,
& non firmatis Sapientiã humeris
quid quæso est Thronus? *Onus*.

S B D

quæ tunc Eligentium vox strepuit,
dum fasces vidui reluctãti cõferebãtur Barlaamo? *amo*
Quis protunc in se aperuerat
oculos atq; Ora Electorum plusquam mille? *ille*
Cur eũ vno populus Ore ArchiPræsulẽ clamabat? *amat*.
Sic semper Virtutem honores hamant, *amant*.
vnicum honoris illicium est Virtus,
Nec affectus tantum, sed etiam suffragia & calculos trahit
Animus magnus, *Magnus*,
ut palam fit
Quodd Electorum arbitria, ad nutum virtuti inclinentur
& omnis Virtuti manus & affect9 militat. *titat*

S E D D I J B O N I .

Quanta protunc lucta eligentiũ & electi intercesserat ! *Erat.*

O quam pulchrum erat spectaculum
vbi Honor & modestia certamen iniuere ! *verè*
Quam speciosum agonium

Vbi fugientis erat Comes Honor indiuiduus ! *Viduus*

Vide tamen quanta modestiæ vis erat ,
vt cum integro Exercitu Rossiacò ,
pro collato sibi luctaretur honore *Ora.*

Facilius certè erat eligenti Exercitui ,
Crimèsem paulò ante vincere Camillum , *Quàm illum.*

Difficilius ei Archipræsulea imponebatur vitæ ,
quàm hosti eripiebatur vita : *ita*

Nectam difficile erat flectere olim monstrũ Crimense , *ense.*
quàm contumacem illi9 mentem precib9 deuotis , *Votis*

Totam suam votorum seriem , pertinaci nisu deuoluebat
in Czernihouiensẽ Antistitem magnum , *Agnum*

Agnum certè re & nomine ,
Ne scilicet amisso vellere Gedeonico ,
abq̃ tanto Agno Rossiacum esset Ouile vite.

Vicit tamen in hac Lucta Elector Rossiacus Exercitus *Citus,*
cui solemne est tam hostilem ferociam morti ,
quà reluctantem Modestiam , Præsuleæ mancipare *Ara.*

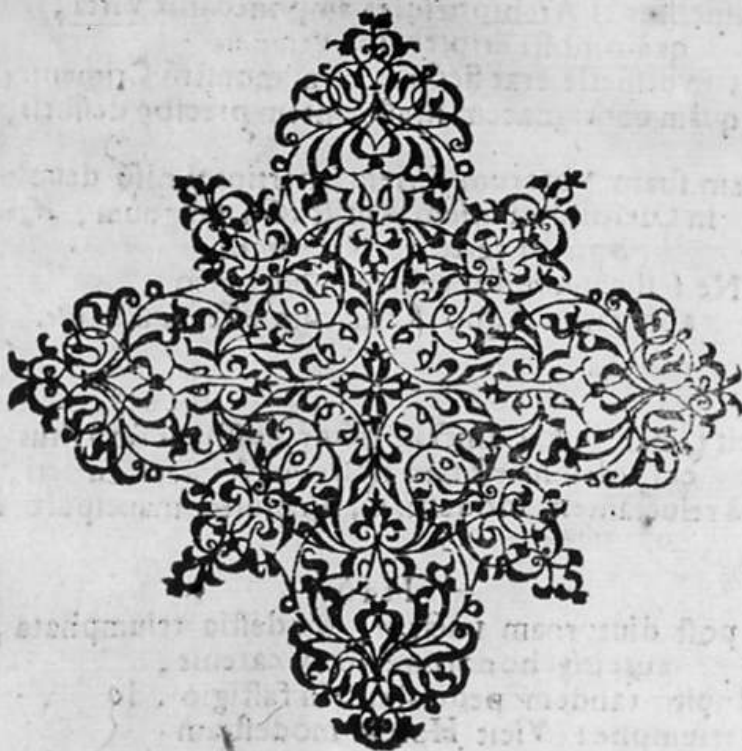
Itaq̃
post diurnam luctam , Modestia triumphata ,
aureisq̃ honoris reuincta catenis ,
Inuito tandem pede stetit in fastigio . Io
Io triumphè ! Vicit Honor modestiam
Archipræsuli daturus Lauream ! *Auram .*

★ ★ ★

Tu verò Laconica Mima Echo,
quid sentis de tanta Archipastoris modestia,
quâ omnium affectus congregat: *regat*

Ergo jam Archipræsul Illustrissime
Incipe faustum regimen Tuo dignissimum grege: *rege*
Sustine indefessis humeris Hercules Gloriosissime,
Honorariæ pondus Catenæ, *tene*

Nos vero Loquacissima Echo,
quid diutius importunis Verbis obstrepimus? *repimus*
Quid tantos à nobis elicit clamores: *amores*
Amores certè, nullibi enim nisi in illo,
metam inuenit telum amoris missile. *Sile.*

ARC

ARCTOS

HERBOWYCH PLANET

KTORA

NIETYLKO ROSSKI HORYZONT OSWIECA,
LE CZ Y MIŁOSCI KV BOGV SKRĘ WZNIECA.

EPIGRAPHE

LVCET ET ACCENDIT.

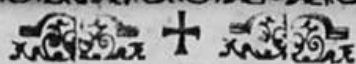
B
A
R
T
L
A
A
M

adź że iuż łaskaw cny Zepertonie /
Co świetnym glansem poleruiac skronie /
labastrowa po Ciebie Karete
poczworno pedziś: daiemyć Waletę.
aczym Obrotem ty ktora w lektyce /
Glancowne światu prezentuieś lice /
uno srebrzysta w gornym gabinecie /
Już cie żegnamy przy krotkiej Walecte .
rktyczne gwiazdy ktore na połnocy /
w swey ogniorodney iasnieiac Karocy /
thlanta moca strzymuiecie Ciebie /
Bądźcie łaskawe / iuż nam was mniej trzeba.
ilym świecacy Koralem Phosphorze
co z zlotowłosym Phabem wiedney Sforze

I
A
S
I
N
S
K
I
M
E
T
R
O
P
O
L
I
T
A

asnieieſz pięknie/ yty cny Boocie/
 W glancownym doſyc polorowny ſłocie/
 ſpektow pełne ſlicznych Nieb Kaganice/
 co w krag poſferach odprawuiac tańce/
 wiecicie pięknie w gornym Arſenale/
 mieycieſie dobrze: wam daimy Vale.
 uż badzcie z Bogiem/ y wy co z natury
 Swiatko wzniecacie żaglom Cynozury/
 am iuż promieni waſzych mniey potrzeba/
 Już naſe ſwiatłem inſzym ſwieca Nieba.
 wieca Roſſyickie nieba/ o iak cudnie!
 właſnie iak iaſne pięknych dni południe/
 iedy im AKTOS cnego Inſulata
 złotym promieniem godziny przeplata.
 uż tu bezchmurne gaſniecicie ſplendory/
 złotemi Phaba wzniecone kędziory:
 alo maſz ceny piękny Orionie;
 Oto Żerbowy Kieżyć ſwoie ſtronie
 theziami wwienczywſzy mile/
 złote Roſſiey naſzey wznieca chwile.
 o pewna/ że ta Cynthia tak iaſnie
 naſz oſwiecaiac Żoryzont nie zgaſnie;
 zeſiſty bowiem promień na nia plynie
 Od Właſnieyſzey ſwiata Monarchinie.
 nieſtychana na ſwiecie fortuna:
 w ktorey/ Żerbowa obſtuieſz Luno/
 od Panienſkiemi rezyduiac ſtopy
 Co ſa iaſnieyſze ſto króć nad pyropy.
 ſtre iuż twoie teraz w pełni rogi/
 Gdy przy nich ſwieca Przenayſwietſze Włogi:
 ichych nie znajdzie mału niſt na twarzy/
 Gdzie ſie ſłoneczny promień pięknie żarzy.
 uż ni wſzczerbtu/ ni ſie boy zaćmienia
 maiac na wſtrecie glans tego promienia.
 udzież y wy gwiazd Żerbowych pochodnie/
 Co na Roſſyickich Niebioſach pogodnie
 rktycznym pięknie toczycie ſie kołem/
 O iak pogodnym nam ſwieccicie czołem!

K
I
I
O
W
S
K
I
H
A
L
E
I
C
K
I

iedy w witey z pięknych gwiazd koronie
 Przczyszney PAVIA otaczacie skronie.
 uż tedy obacz cne Rossyiskie plemie /
 Co to za światło twa oświeca ziemie /
 uż z Morpheusa wzrok wydarzył cklivy /
 Do prawdozroczoney rzuc się perspektywy :
 baczyś pewnie że te Luminarze
 Żadney niemoga podlegać przywarze /
 tak pięknym Czystey PAVIA świecac znaku
 na Kopolanskim świetnym Zodiaku .
 zczesliwemiecie Nieb Rossyiskich sfery /
 Takiey nabywszy od tych Planet Cery /
 torym Słoneczne MAREX history
 niezgasłe nigdy wznicaia polory .
 O triumfuy Kopolanski Świecie
 Już cie okropna noc nigdy nie zgniecie /
 oyne gdy Planet tak świetnych promienie
 smutne od ciebie rozpędzaia cienie /
 ni cie moga Zchwaley Lachezy
 niepowsciągliwe potłumić imprezy /
 icha albowiem noc śmiertelnych piaskow
 iasných MAREX / nieogarnie blaskow .
 nże światelka choć piękny glans krasi /
 Coż gdy ie pretko lada chmura zgasi :
 hwalebne iednak naszych Nieb Planety
 Tey niefortunney nieznaia mutety /
 iedy Niebieskich Światel Monarchini
 Blask im niezmierny blisko siebie czyni .
 asnieycie przeto Kopolanski Nieba /
 Tego wam Światła dawno było trzeba .

此書係由... 凡欲購者... 請向... 處洽... 每冊... 元... 凡欲購者... 請向... 處洽... 每冊... 元...

Ciekawa przezornych Obserwantow sagacitas, niestepiała w światowe Luminarze zapatrzywszy się zrzemica, nie iuz per tubum opticum, ale przez samą Veritatis indagatricem Experientiam tego dochodzi, że nie wszystko to złotą ceną słyne, co się wydatnym w oczach ludzkich zaleca glansem:

Non bene, quod rutilat fulgore probabitur aurum

Nec Vera est pretij nuntia flamma micans.

Docieki teyże prawdy, non leui rudimento, y polityczny ieden Experient, ktory wszystkie te sublunarne lumina liceis przeniknowszy oculis, a qualitates onych dobrze ad lydium veritatis lapidē doswiadczywszy, taką zacności onych probę, Delphico verigoraculo zeznawa: *Non omnis Lux optima nature index est, nam & ligna putrida Lumen aliquod sub noctem solent fundere, & in stellionibus sub stellarum Luce tanta lues.* Iakoż y przyznać że *lucis & coloris fallit imago.* Nie jednemu Ikarowi fulgor mollit odoratas pennarum vincula Ceras, tak, że całym morzem, ledwie nieszczęścia swego labem, eluere y deplorare może. Nie ieden cum papillone do klarowney pochodni wysokolotne przypaliwszy skrydła, graui gemitu, na swoją niedolę, owe zawołać musi Epiphonema: *Heu species praeclara sefellit.* Niepadły nigdy, ani paść mogą, choć by od samego, żołąca lub iadę napoionego języka, takie scommata na Prześwietne Świątobliwości Waszey Luminarze. Nie tak tu bowiem Herbowe iaśnią Phænomena, aby od wypogodzone^o onych promienia, w niefortūney iaki Icaro miał się chłodzić kąpeli, ani tak południowym Świat Rossijski klarem ex hilarant, aby onych species praeclara fallere miała. W inszych nieba pochodniach, iakies makuly ciekawa vpatruie Mathesis, tu iednak pierwiey przytępi Vindicti radio zazdrościwe Zolus oko, a niżejliby ciemnofaleczna perspektywa iakie miał doyrzeć limatury, tam, gdzie Słoneczny Przenaydostoinieyżey Matki Bożey Paludament, żadnym, y pierworodney podniety nieprzykopcony dymē, na ulubiony swoy podnożek, Herbowy Świątobliwości Waszey Xiężyc, y na blyszczące Korony swey adamaty, rodowite Świątobliwości Waszey sydera, niezmiertchle nigdy uberi copia przesyła polory. Światowey to tylko polityki praktyka, fumosas maiorum liczyć imagines iakoby inaczey zapalone Auorum cere świecić niemogły, aż by ie cognatus ignibus fumus detestabili labe musiał contaminare. Herbowe iednak Świątobliwości W: Miłością Bożą wzniecone, nietak pałają ognie, aby ich sprośna iaka, wzrok ludzki zarażająca profanując kurzawa, iży z oczu wyciskać miała. Raczey meliori Vicistudine, tym rodowite Świątobliwości Waszey przyjazna Cnocie Fortuna vqualifikowała flammās, że przy nich, wyciśnione ciężka nieszczęścia prała areseunt lacrimae. Niech że y w dalszy czas takież Rossiey sprawują sudum & sine nube serenum.

ARCTOS

AVITORV̄ ILLVSTRISSIMI
ARCHIPASTORIS SYDERV̄,

Quæ
PRÆLVSTREM HONORVM DEDIGNATA
MERIDIEM,

Obscuras magis & priuatas amat Religionis noctes.

Epigraphe.

NIL INDIGA LVGIS.

Hæc est miranda fecundæ rerum Parentis Naturæ Solertia, vt quidquid præstantissimū orbi largiatur, id prorsus vsibus & aspectibus humanis absconditum esse velit. Matrem alii blandienti titulo, ego noueram hæc in re crediderim Naturā, quod præstantissimis quibusq; rebus, vtilitati humanæ surreptis, iritet duntaxat, auidam mortalium famem, non expleat.

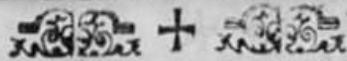
Rubet hæcten⁹ pretiosa Pactoli tempestas, vel ipso pudore decolor, quod tanta arenarum pretia, vsib⁹ & visib⁹ humanis crepta inuidis abscondat fluctibus. Bluit etiamnum aut deplorat, totis vndarum cataractis, turpem auaritiæ labem Africum pelagus, quod tam splendorum vnionum, adamantū, rubinorū, cæterorūq; [quib⁹ raritas & auaritia pretiū addidit] Lapillorum nitores, maligno turbine occultauerit an verius extinxerit. O quoties nō tam æquoris quàm proprij sudoris immergimur abyssō, nescio an vniones hamaturi, an ardentem habendi cupidinem extincturi. Sollicitam⁹ terram,

& velut alteri Nerones, in viscera Matris nostræ sæuim⁹, ac vt auro potiamur, ferro scrutamur abdita telluris, dubij credo an caucasea sit, quod tam duros è suis visceribus ediderit. Frustra jam aureis Hesperidum Hortis peruigil draconum custodia, frustra Phryxæo Colchidum velleri insomnis tauro- rum flammæ vomentium tutela, frustra deniq; cuius Gazophylaciō centocul⁹ adhibetur Argus, cum etiā illuc Herculis aut Iasonis temerarij pertingent aus⁹ non tam fortitudine, quàm auaritiā stimulat. At vnde obsecro tantorum ilias malorum? Non aliam credite mihi horum originem. nisi

quòd sagax natura, vt rebus pretiũ faceret, absconditas esse voluit, non aliter credo valorem, nisi raritate rebus mercatura. Dies abscondit sydera, nox occultat solem, tenebræ quandoq; lucem regunt, tellus metalla supprimit, mare lapillos absorbet, concha recondit margaritã, ipsas deniq; cælorum intelligẽtias, plò dico, ipsum Deũ inuidi cæli, nouo vtinam Gigantomachiaẽ ausu expugnandi, heu oculis nostris abripiunt. Verbo: prætiõsissima quæq; occultissima sunt, & occultissima prætiõsissima.

Dabis veniã licentiã Archipræsul Illustrissime, quòd paulò audacius Tuã Verecudiã transgressus limites, rei expositã documentum Tuam demonstrabo modestiam. Scio equidẽ Tuas Virtutes Tibi ante oculos sistere, idem esse, quòd aliis exprobrare vitia, audendum tamen est Patronã Veritate, quæ Veroniã, non Placentiã nata, vt Sophistica linguã blandientis detestatur illecebras, sic omnib; mortalium respectibus contẽptis, rem nõ fucatis depictã coloribus amat promulgare. Quotquot in Te virtutes Archipræsul Illustrissime, tubo Veritatis optico, sagax contemplatur oculò, totidem inæstimabiles numerat vniones, Arabicos miratur lapillos, ne ipsius quidem Themidis aut Critolai Lance dignè ponderandos. O quot hîc rubini, tum igneo gloriaẽ Diuinã propagandã zelo, tum amore Diuino succensi! Quanta, quãmq; inconcussa, aut veris loquar, adamantina finalis in bono perseuerantiã durities! Quã prodigiosa multitudo vnionũ, quos, non jam cælestes, sed Tuã Frontis rores [nisi fortè etiã hanc cælũ appellauero] religioso elicti jugo profudere! Sed quid? omnia hæc virtutum pretia velut profundissimus abscondis Oceanus, & Lumina tam nitida in abdito niteris occultare. O quoties has inæstimabiles gemmas, honorariã vltro eripiebas Coronã, & eriperes proculdubio, nisi violenta manu, pretium Virtuti factura, tantos virtutum nitores, per vim Coronã insereret. Benè Tuã Mentis exprimit energiã, Tuã modestiã symbola Arctos Gentilitia, quæ meridianos honorũ detestata fulgores, obscuris magis gaudet noctibus, vel ipsis tenebris Illustrissima. Solares dignitatis radios, adẽ Tibi graues esse compertum est, vt crederet quis [sed parce temeritati] Te Originem traxisse de alta Atticã Noctuã propagine, cui solemnis est illa tessera, quòd Nil sit indiga Lucis; nisi sciremus, & Tua Te proderet Andoles, non degenerem Te esse Aquilarum sobolem. Adstruat cæteris ad fastigia gradum Dædalea dextera, sudet Polycleti aut Vulcani officina. Tibi honores conciliat ipsa honorum fuga, & tunc vel maximè dignitates allcis, cum maximè renuis. Nouum est istud, ac insolitum ad Titulos

iter per Titulorum stragem. Paradoxum est, per contéptum dignitatis ad fastigia eniti, Imò portentum crederem in fuga triumphare posse, nisi vltra Parthorum victoriam, Te quoq; Archipræsul Illustrissime huius rei haberem documentum. Ac ut cæteros Honores Tibi non tam collatos, quàm intrusos grauatè prætergrediar, ad unicos Solij Metropolitanani fulgores, etiam obstante Tuæ modestiæ umbrâ, obtutus conuerto. In Cancro Sol eluxerat, cum Tu Sol Rossiacus, ad solium Metropolitanū electus, omnium votis ac desiderijs illuxisti: quasi Tuâ Cancrinam ad Honores tarditatem, vel ipsi testarètur cæli. Habeat suos Orbis Tantalos aut Hyppomenes, pro aureis honorū fructibus rapiendis Stadiodromos insignes. **A** Te verò procul hæc probrosæ velocitatis stigmata, quem nuper sole in Cancro radiante, cancroino passu, hoc est retrogradatim ad fastigia vidimus & stupuimus processisse. Benè nimirum Tuam ad honores tarditatem Cælum intellexerat, cum gloriosam illam Tuæ mentis pigritiem, publico tarditatis indice, hoc est sole in Cancro radiante prodidisset. Quanquam nò solus tunc, in cælesti Zodiaco Phæbus, cancroino incefferat gressu, cum etiam Tua Luna eam Solis moram æmulabatur. Sæpè lentum protunc incusabamus solem, quòd non citiùs nobis, Tui honoris promulgandi horam attulisset: sæpè indignabamur, quòd cum suo cancro, nostrâ retardasset lætitiâ. Benè tamè nostræ tædiosæ expectationi Cælū eâ re prouidit, vt nimirū maiora essèt, quæ serò venièt gaudia. O prodigiū! Pegasus Perseo aut Bellerophonti vehiculū est, cum in Heliconis Culmina enitendū: Solem ferunt præcipites Quadrigæ, cum ad arduam Cælorum meridiem luctandum est, Te verò Phæbū Roxolanū, in hoc præclaro Cæli orthodoxi Zodiaco, solus ad Solium prouehabat, an potius retardabat cancer. Sed habeat sanè Cancrinos, imo podagricos Modestia ad Honorem pedes, citò tamen etiam Pumilionis imbecillitas adibit Solium, cui virtus & merita giganteam suggerunt proceritatem. Nemo enim testudo ad fastigiū est, cui & virtus & pertinax eligentiū manus, candidas appendere calculorum alas. Quærat Modestia latebras, & solita dignitatum effugia; Nunquam tamen benè latuit Virtutum serenitas.

Eminet indicio prodita flamma suo,

Quoq; magis tegitur tectis magis æstuat ignis.

Hæc ego dum loquor: in Te Archipræsul Illustrissime, ceu in Virtutum speculo rei propositæ documenta video.

Hilarescite oculi ad fortunæ vestræ spectaculum: Absterge lacrymas viduata hæc Rossia, lugubres excute squalores,

Iunij
Electio.

tristes nœnias in lætum pœana, planctus in plausu, mœstas lacrymarum tempestates, in amœnam transfer serenitatem; *Hæpidis frontem nubibus expedi*, gestienti vultu insolitum cerne triumphum. Alibi Magnanimitas, aut audentis animi heroica Fortitudo, ad perenne prouehitur Capitolium, honorariis fascibus adhibetur, plausibus vndiq; populorum stipatur, nec tam Curru triumphali, quàm hilari plaudentium pectore deportatur.

At hic Modestiam Archipræsulis pari videmus circumagi pompâ, gloriosâ meritorum gradatione, ad summa progredi fastigia, & ceu Quadrigis quib9piam, quatuor Honoribus gestis ad æternitatem eluctari. Habent nempe hæc Diuinum fastigia, quod non sublimi cothurno incedentē fastum, nec arrogans ambitionis supercilium, sed demissos Verecundiæ vultus, ac fugacem horis Modestiam in sublime euehant. Ita scilicet exiguas res nobilitauit natura, vt nec tenue gramen ab Electro, nec vile ferri metallum à magnete, nec deniq; animi modestia ab Honore destituatur, sed tacitis quibusdam viribus allicitur, trahitur, subleuatur. Quare nō immeritò Soli dixerim affine Solium, cùm vltra nominis etymon, ille vaporum tenuitatem, hoc autem animorum exiguitatem in altum attrahat. O modestiam nullis vnquam Laudibus exæquandam? O palmarem semper animorum submissiōnem, quæ *Depressa magis consurgit in altum*. Ite procul fulmina, ac cœlestem dedignata Vulcaniam, arrogantes Apenninos, Vesuuios, Pelion, Ossa, cæterosq; quos iam neq; Gigantum attollat man9, ferite montes: Cælis imminentem exurite ædium arborumq; celsitudinem; turbate Pontum insolentiores Aboli decumanis absorbendi fluctib9. Ridet hæc discrimina vera animi humilitas, & ceu Syren formosa contemnituta pocellas. nimirum

*In breuib9 nunquam sese probat Æolus vndis
Nec capit angustus Boreæ certamina collis
Alpes ille quatit, Rhodopeia culmina quosq;
Insubuit nunquam Cælesti flamma salit
Nec parui frutices iram meruere Tonantis
Ingentes quærcus annosas fulminat Ornos*

Obstupescite tantam submissiōnis Prærogatiuâ, nullius pror9 discriminis gnarâ, ac vltra omnem fortunæ ictum subleuatâ, vt nec ad sublimia securiq; iter pateat, nisi per infima, nec in summo consistere liceat citra iacturam, nisi per imos gradus.

Et hæc Tibi Clavis Archipræsuli Illustrissime, non Honorum duntaxat, verùm etiã pectorum referat adyta. Ingredere faustus tam magnificum Tuarū Virtutum Augustale, antequã volubili Syderum Tuorum ARCTO in Cælum deueheris.

ARCTOS

HERBOWYCH PLANET,

DO KTOREY

SWOY BIEG ROSSYISKA KONFORMIAC NAWA,
ZAWSZE V PORTV SZCZESLIWEGO STAWA.

EPIGRAMME

INOCCIDVA SEQVOR.

**B
A
R
I
A
A
M**

ez pochiby ten podobny zelazu /
Lub z krzemiennego ma serce kaukazu /
Ibo z bulatu Wulkanowey Suty
Stalnym Bronta jest mlotem wuty /
zec moze smiele / ze go nie Lucina /
ale okropna z stygu Prozerpina /
ubo z Plutowey kawerny mierziona
nedznie wydała na swiat Tyzysona /
Ibo ta / ktora Cerberowa kluzo
w swych petach trzyma / zrodzila Meduza /
ch ktory widzac / w tak burzliwej sali /
Rossijska Flawe / nic sie nie wzali !
arnie stracila (ach biedna fortuna !)
drozże nad Bolkow Gedeona Runo .

Gedeonem Czetyer-
tyniem Metropol:
Kijou:

IASINSKI METROPOLITA

ał sie tu wełzy nierospłynąć cale /
 widzac / a oto wichrem wzdete fale /
 lbo z samego śnac żwawego piekła
 burza naten świat wydarży sie wściekła /
 koro uderzy w ostabiakę żagle
 Rossyjskiej nawy / aż natychmiast nagle⁶⁾
 azonska Argo skolatawży marnie /
 samego wtonia Argonaute garnie:
 awe zaś biedna niesfortunne wiosło /
 w scyлле rzesistych łez nedznie zaniosło .
 toy przebog wichrze / stoy frogi Eole /
 chciey wżdy mieć litość na naszą niedole .
 toryż ach ktory Hyygotades drugi
 nam tak skuteczne wyrzadzi postugi /
 ał przed tym / gromiac frogie śmierci wiatry /
 ktore y same obalają Thatry /
 arpezkie skały / Dodoneyskie deby /
 niestruchlałemi podcinaia żeby .
 y powstań znou cny Hyygotadesie /
 niechay ta śmiałość swa karę odnieśse :
 warde iał przedtym włoż na wiatry pęta /
 niechay niebierze gory żłość przetęta /
 żuć ie w okowy do wieczney klawżury /
 Lub w ostre sępom ciemnym day pazury /
 kępne znou niechay Aquilony /
 straszne Cerbera kryia pawilony :
 o tych zaś burzach niech piękna pogoda
 weselszey chwili utrapionym doda .
 kiedyż błysnież cny Hyyperionie !
 kiedy osużyż rzesistych łez tonia !
 ecz daremne są o tym moje słowa /
 żłość zawżę w swoiey porze trwać gotowa .
 uż oto ona nieuchronna burza /
 co w swych przepasciach wżytet świat zanurza /
 wego mizerna Rossyjo kłauklera /
 w swoia śmiertelna charybde zabiera .
 ch iuż żuchwały Jazon w swey imprezie /
 do Kolchow Runo Gedeoniskie wiezie !

Glauserat Hyypo-
 tades aeterno carcere
 Ventos. Metamor:

Li 4.

Ktory

K
I
O
W
S
K
I
H
A
L
I
C
K
I

tory w Twey Łodzi zasiadał na styrze /

Oto iuz teraz świeci na Empirze /

uż mu wybila godzina ostatnia:

na Twa zaś Klawe / przebog przebog matnia

adowita swa paśczeke wywarła /

aby ia w swojej otchłani pożarła .

trzy swa iednak łze Kosyjskie oko /

Czem w lezney tonieś kąpieli głębokoż

wszak ta zwyczajnie w Świecie alternata /

że Bog weselem wciśki przeplata .

amey iedyney nieobaczysz roży /

Tamże przy oney y ciernie sie sroży :

iedy piorunem y dżdżem niebo sie /

weselsza potym twarza sie zaśmieie :

asny choć zaćmi promień Phabus złoty /

Lecz znowu błysnie szcześnie przed wroty .

amuy przeto żal cny Roxolaninie /

Juz y twa Klawa w lad szcześnie plynie /

uśry ia prawda w krete wparły wiry /

Lecz iuz łagodne wionowśy Zefiry /

ubym tchem / z kretcy gorzkich łez topieli /

Swatłne żagle do brzegu napieli :

uż oney ARCTOS Cnego Insulata /

w Żerbowych gwiazdach złote wznieca lata .

zy możnaż iuz tu iakiey bać sie tonież

przytął przezornym na Styrze Jazonież

rzyś Insulata / y Pastoral / cale

Tamten Kotwica / ten wiosłem na sale /

asna zaś ARCTOS miasto Cynozury /

Przytey nietrzeba żadney bać sie chmury .

Byłoby za co *communes querelas* wnosić na surową *Inelegantiam* *Fatorum*, gdy by nam *meliori ratione* szkody nagradzać nie miały. Tenci to v nich iedyny piołunowych gorzkości kondyment, że graui iestu zraniwszy *serca*, tuż zaraz na serdeczną ranę skuteczne daia *pharmacum*: *Omne Deus dulci sanat medicamine vulnus*. Prześciancież iuż ciężkim zranieni żalem Heraklitowie, na swoją narzekać niedole: *Hei mihi cur nullâ dolor est medicabilis arte!* Vmie bowiem w lekarskiej sztuce dobrze wycwiczone *Fatum*, *conuenienti antidoto*, przykre na *sercu* goić bliżny, *Discite sanari, per quem mala vulnera fertis*.

Vna manus vobis vulnus Opemq; tulit.

Iakoż rzetelny wdziedć document, na ofierociały do tad *Roxolańskiej Oyczyźnie*, ktorey nie vchrone *Fatū*, rze siffie iży *grandi pectoris tormento*, niedawno z oczu wycisnowszy, teraz iuż ie pogodnicyszym czoła swego ofusza promieniem. Przybiera się albowie z grubey sierocey żaloby, w ozdobna y swietna szatę, *indumentum lætitiæ*, bierze pozorną postać owdowiála niedawno, teraz *Głowę y Opiekunę* swoim szczęśliwie obdarzona *Roxolańska Metropolis*, fortunney doznaiac alternaty, że *mastrum sol hodie caput, cras lotum roseo promit ab æquore*. Zaszedł był przyznać że posępna nocą *Rossijski Horizont*, gdy mu *Xiążęca*, w *Antecessorze* *Twoim Iasnie w Bogu Przeswiecony Archipasterzu*, *claritas*, do smiertelnego przybliżywszy się *Zachodu*, *Słonecznych*, bo *Xiążęcych* vmkneła promieni. Ktoż by był nieżyczył onemu *Rossijskiemu Słońcu*, w *Xiążęcym* swym *klarze*, pogodnie zawsze *sine nube iasnieiacemu*, niezmiernego nigdy południa? Ktoby się niezdożywał na owe *Iozwego vota*: *Sol sta, nemoueare?* *Zachod* jednak smiertelny, wszystkie *gaszący Luminarze*, y nasze° *Roxolańskiego Tytana* fatalną okrywszy powłoką, smutne *derelictis orphanis* pozostawił *imbry*, gdzie *absq; cura salutis* *Endimionowym* przychodziło twardo zasypiać letargiem. Wszakże *Luminum Pareus* niedał długo, po smutnym one° *Luminarza* *Zachodzie*, w okropney dziedzić nocy. Wzbudził z posępnych niełaskawey *fortuny obfokow*, *Serena diei nuntias*, pogodne *Swiatobliwośći* *W:Zorze*, przy ktorych *Swiatobliwość* *Wafza*, wolnemi *nullo reclamante senatu* głosami, na *Horyzont Roxolański*, niby *Luminare maius*, wystawiony, iuż tandem *plenâ Majestate*, *calemu Rossijskiemu Swiatu*, in *plenitudine Lunæ y felici Sydere* jasnieiesz. Niech się tam *arrogantius quam verius* *Słońce* szczyci, że go led wie *poczworne ad augē* moga wydzwignac *cugi*. *Ardua prima via est, & quā vix mane recentes enituntur equi*. Tu jednak nie *fabuleczną Tropologią*, ale samym znamy *experimentē*, że *Swiatobliwość* *Wafza* *sereniorum Rossia Phæbum*, tot *eligiētiū conatū*, led wie *violento motu*, ad *augem Honoris* zdolaly *subleuare*. Tak to *magnum molium natura est, difficile in altum erigi*. Iasnicy przeto temi, ktore *Nomine & Virtute* *spargis*, promieniami

ARGOS

GENTILITIORVM ILLVSTRISSIMI
ARCHIPASTORIS SYDERVM,

ad Quam,
Nauis Institoris de longe portans Panem,
Seu

Thaumaturga Beatissimæ Virginis Laura Pieczariensis,
cæterorumq; honorum gubernacula,
ritè dirigebantur.

EPIGRAPHE:

HIS SECURA POLIS.

Magni quondam, Macedonis, maiorem Nomine
auaritiâ, Scytharum nonnemo redarguens,
scitè illum talibus alloquebatur verbis: *Quid tu*
[inquit] *tantillus homo, tantum appetis Orbem & Vides ne ut*
magna nimis Nauigia regi nequeant. Seco tamè docemur
Magistrâ rerû Experienciâ, posse à probis Argo-
nautis etiam maximas regi Tritemes. An enî exigua Clas-
sis est, Thaumaturga illa, nullisq; satis dignè decantata
præconijs, Magna, Magnæ DEI MATRIS laureata
semper Laura Kijouo Pieczariensis? Magna certè
Nauis est, quia non Sydonijs, nec Tyrijs, aut Africis mercibus,
charibdico absorbendis barathro, sed tot Sanctorû Corporû
onerata & ornata Theauris, quos nec sua olim Gaza aut Per-
senopolis tulit Alexandrò. Magna profectò Nauis est,
si enim Argo quondam Iasonica, magna & esse, & dici, imò
inter Astra referri meruit, eò quòd Colchicum portauerat
Vellus: quos non merebitur Titulos nostra Thaumaturga,
nullisq; vnquam allisa scopulis Argo, portando tam pretiosû
VELLVS GÆDEONICVM, nullis Iasonibus in spolia cessu-
rum. Magna sanè Nauis est, quia non paucitatem homi-
num, vt quondam Noemica, sed tantam mortalium multi-
tudinem, à naufraga tot discriminum præseruauit Sorbonia.
Magna adextremum Nauis est Sacrosancta Laura Pieczari-
ensis, quia in immenso illo Gratiarû Diuinarum Pelago, nul-
lis syrtibus, nullisq; charibdibus referto, ad fortunatas semper
Cælorum Insulas, ad promontorium illud bonæ spei, adspi-
rante Diuini Pneumatis Fauonio, promouetur. O Magni-

tudinem, nullis vnquam eloquentiæ cancellis comprehensam!

Huius tamen onerariæ Navis Vastitas, o quàm probum Te
sui gesserat nuper Argonautam, ArchiPræsul Illustrissime.
Ibi demùm ostendisti, quid valeat Virtutis robur, cum tam
ritè, tantæ vastitatis rexisses habenas, nimirum Ducis in bello,
at Argonautæ in Nauigio agnoscitur industria. Infra Vires
Tuas erat, quod cæterorum excefferat; illuc attigisti, quò nec
mente alijs adire concessum. Ita nihil insuperabile est,
vbi magnæ Virtutis accesserit efficacia; Tempestates edomat,
procellas superat, Ventis frena iniicit, de sæuienti turbine
vndarumq; prælijs triumphat, in ipso naufragio portum ha-
bet Cælis agnata probitas.

Magnum olim erat
indomitum Macedoni frenasse Bucephalum: Majus erat
Bellerophonti vel Perseo, pennatam Pegasi Velocitatem cohi-
buisse habenis: Maximum fuerat toruas Leonum ceruices,
Triumphatoribus Romanis sub jugum misisse, ac frenis im-
manem belluarum flexisse ferociam. At quid hæc umbra ad
Solem? quid atomos ad Olympum? Quos jam Tu non me-
reris Titulos ArchiPræsul Illustrissime, cum tantam nostræ
Thaumaturgæ Classis, laureatæ inquam Lauræ Pieczariensis
Immensitatem tam probè rexisses, vt nulla vnquam Tuo Re-
gimine felix naufragia, nullos sæuientium tempestatū expe-
riretur turbines. O Terq; quaterq; beatum Iasonem! cui
noua, vixq; sæculis audita nauigandi methodus!

Cælum portus, at Alma Parens Mare, Vora rudentes,
Temo timor, gemitus flamina, vela preces,
Anchora Crux, malus pietas, Lux stemmatis Arctos,
Pneuma Notus, Remus Scipio, Vector Amor.

Dirigant quantumuis Nautæ magneticas suarum Nauium
dacus ad Polum Arcticū: plerumq; tamen, vel hoc indice,
per deuia lora remittunt, ac erraticam per tot discrimina re-
rum Classem, diro allisam scopulo, æquoreis insepeliunt
faburris. Risit hæc discrimina nostra Mystica Triremis, &
quoties ad Tuam Gentilitiam ARCTVM sua direxerat nauig-
gia, toties contempnit tuta procellas.

O quantum debet benignis Tuorū Planetarum influxib9:
Quantum Tuis sudoribus! de quibus tanquam de torido cæ-
lorum illapsu sæcundi creuere vniones, nostram Sacram Onerari-
ariã, pulchrius quàm Sydoniæ gemmæ, nobili9 quàm Tyriæ
merces ditaturi, Tibi Verò gloriam, nec non perennitatem
mercaturi. Singula tamen religioso silentio prætereunda
dixi, non hominum iudicio, sed cælesti lance ponderanda.
Brunt fortè, qui etiam hæc liuidis contemplantur oculis;
At quid mirum? Solem pertinaci nisu comitatur umbra, Ma-

jori serenitati grauiora annectuntur fulmina, Hybleam rosarum amānitatem spinarum pungunt aculei, ridentem pratorum serenitatem immanis plerumq; contaminat anguis: quid igitur mirum, si etiam Virtutis fulgores maligna Liuoris caligo soleat temerare.

Virtutem Genij duo semper in orbe sequuntur,

Hic bonus, ille malus, Gloria ac Inuidia.

Quamobrem ne ego etiam zelotypiam irriterem, atq; lydio Veritatis lapide, Theoninos liuori aciam dentes, profundo omnia immergo silentio, Harpocrati similior quam Panegyristæ: Et quamuis, tacendo dicenda Veritati injuriosum, Tuæ tamen consulturus Modestiae, illa, quæ Tu religioso tegis Velo, nec ego ausim detegere Ornamenta.

Loquetur Veridica rerum Fama, Teq; memorandam Orbis Historiam, pulchrâ succedentium ætatum serie non morituris transmittet annalibus.

Opera Tua Te manifestabunt Orbi, & quemadmodum supremum Vniuersi Opificem, promptius ex effectibus agnoscimus: Sic Tua Virtus, [quæ è cælis suam trahit Originem] clariùs in suis tot tantisq; posteritati relucebit effectibus.

Fulgebit nullâ vnquam obliuionis nocte obnubilandâ, Sacrae Basilicæ Pieczariensis Vertex, Ducali quidem sumptu, Tuo tamen felici Regimine, sollicitâ curâ, graui persuasione, prudenti impulsu, maturo deniq; Consilio deauratus, & quoties ad Arctoum Planetarum Tuorum jubar repercussos reddet fulgores, toties detestabilem obliuionis fugabit caliginem, prælustri semper, Tui Nominis, Stemmatis, Virtutisq; nitore, Cælum Pieczariense serenaturus.

Nec hoc detrahere Tibi poterunt etiam maligni dentes, nisi fortè illius, qui ignarus est, quod plura debeamus Consilio ac Regimini, quam executioni ac facultati.

Magnis olim cumulauerat laudibus, suum Romana antiquitas Augustû, quod lateritiam Romam accepisset, marmoream reliquisset. Te tamē vel ipso Augusto augustiorem veneramus, quod feliciori Midæ contactu, ferreum Sacri Aedificij tectum, in aureum transmutaueris, eò gloriosiori metamorphosi, quod extra fabulas.

Taceo magnifica Sacris Aedibus adstructa Propylæa, cæterasq; tum Deuotioni, tum communi refectioni erectas moles; hæc enim suum esse, non minùs Liberali ac artificio dexteræ, quam Tuo felici debent regimini: Principaliori siquidem Causâ tribuit effectus Philosophica veritas. Non frigebit cum illis lapidibus Tua fama, imò ipso solidior Caucaaso, perennaturos cum marmoribus durabit in annos. Muta illa Saxa, non tam natiua sui duritie, quam Tuæ magnitudinis stupore obrigescent, ac in vocales etiam nunc efformantur Memnones,

postquã solaribus radiis, non miny ab auro Ducali quã à Tuã prælustri ARCTO animantur. Denfos excipiunt malleorum ictus, sed non aliter, nisi vt Tibi in plausum resonent, & cùm augustã Maiestate spectabuntur, plus tamen ad cõmendationem habebunt, quòd tanti Præsidis steterint Regimine.

Sed quid ego saxi diro vulnere Tua Nomina incidam? quid lapidum fidei Te credam, quem docta Librorum Volumina, vocali satis classico Orbi decantant? perennius certè Nomen est chartæ, quã marmorì impressum, calamo quã scalpro exaratum, atramento quã sudore depictum. Altius effert literaria penna, quã erecta in Cælum marmora.

Tuũ hoc est stipendiariæ Laudis Vectigal ArchiPræsul Illustrissime, quem tot tantaq; Librorum Volumina tuo Iudicio atq; calamo edita, castigata, correctã, approbata, singulis in se contentis deprædicant literis. Lydium Te alii dicant Piezariensis Typi Lapidem: ego veriori vocabulo Censorium Catonem, aut Critolai, vel ipsius Themidis Lancem appellauero, in qua, verbis vt nummis Prælum illud utebatur. Aurum, quòd Arabico fulgeat nitore & pretio, debet hoc igni, Volumina complura, quòd lucem videant, Tibi debent: primum à Camino, alterum à Calamo Tuo, pretium, nitorem, imò & esse suum deriuauit. Illud prodigij nomen hoc sæculo meretur, quòd cùm tanta Tuus Calamus loquatur, sui tamen Autographi vbiq; obliſcitur. Oculum Te orbis crederem, quòd cùm tantas in libris contempleris veritates, Te tamen ipsum non videas. Haberet proculdubio singularè suum valorem pagina, si à Tuo Nomine sibi impresso pondus sortiretur: Sed hanc ipsi vtrò eripis gloriam ac felicitatem, ne scilicet, cùm nulli sis grauis, etiam chartæ, Tui Nominis pondere, grauis esses. Operam tam vtilem præstas, & eius luce contentus, vmbra, hoc est gloriam non quæris. Commendabilis esse, non commendari vis, mereri laudem, non adipisci, quò magis Libro viuentium inscribaris, quã his fastibus, dentata temporum carie quandoq; cõsumendis. Et quamuis Tua augusta Nomina, angustius chartæ non credas, nihilominus vt ex digito Gigas, ex vngue leo, ex linea Apelles, sic Te, ex sublimitate scriptorum facile est agnoscere, tantò magis clariorem, quãtò magis latitantem. Et hoc est Tuum ArchiPræsul Regimen, Thaumaturgæ Classis MARIANÆ, quæ ad arcticum Tuorũ Syderum directã Polum, triũphale semper meruit celestina.

Plura verò de Te dicere volentem, ipsa dicendorum multitudo confundit ac pænè obruit, ipsa scribendorum sublimitas, imbecile transgressa ingenium, Cælo se tollit, perennaturis ipsius Æternitatis Fastibus inscribenda.

ARCTOS

PLANET HERBOWYCH,

NA KTOREY

NIEBOPODOBNA SZKOŁ KIIOWSKICH SPHERA
OD WSZELKICH RVIN BESPIECZNIE się WSPIERA.

EPIGRAPHE :

CORREXIT ORBEM Pfalim: 95

BARLAAM

Wtę takowe niešťczesliwe czaſy /
Boday w podziemne zapadły. tarasy /
lbo lotnego Perſeuſa ſlady /
za nieprzechodne zaleciawſzy Gady /
aczym ſwym pedem na wſtecz niewracaly /
kiedy Kołowrot Ciebieſm ocieźaly /
ubo Arktyczne ſfer gornych zawiady /
Ktore Zodiał kłety ſwemi paſy /
z niem firmament wſyſteł dniem y noca /
dziwna na ſobie obracaia moça :
nie ſtrzymawſzy tak wielka machine /
malo cały Świat niewparły w ruine .
alo tak pietne Boſkiey Reki działy /
wſte nie polknela grobowa mogiła .

*Athlas en ipſo
laborat. Vixq. ſuis
humeris Labentes
ſuſtinet axes L: 2.
Metamor.*

ał to na świecie nic nie znajdziesz ciałe /
 Gdzie by śmiertelne niewzbiły się fale .
 Ah nic niewidzieć coby to czas płochoy /
 w swoje bezdenne nie miał garnąć lochy !
 wa wszystko nawa Charon Kaulker srogi /
 Gdzieś za Stygijskie zawozi odnogi .
 ał że już tu trwać inne rzeczy maia /
 Kiedy y same Ciebie wpadaia ?
 a was to takie niešťczeniwe losy /
 Mophileńskie padały Ciebieosy .
 wietne Żerbowa iego Luna Ciebiea /
 O iak by z was dźdże łez krwawych łac trzeba /
 iedy was chmura niefortunna była
 posepnym zewszad mrokiem otoczyła !
 aśny Kijowski Pałestr Sirmamencie /
 o iakieś w ciężkim wtenczas był lamencie .
 obileńskie kiedy (ach niešťcety !)
 na tobie smutnie pogasty Planety
 reb się ciešťyl z swoiemi Meduzy
 Zecne Mophile owdowiały Muzy .
 opniały w gorzkie łez obłitych rzeki /
 z Byblida niedzne Kossiey powieki .
 any zaś w sercu Minierwa zdumiała
 noścac / z Mioba dziw że nieścamiła .
 ciężki żalu surowy, morderca !
 Jakos naten czas dreczył wszystkich serca :
 rzebog iak przykre zadawałes bliźny /
 Gdy Kaukazowy legł Silar Dyczyzny /
 sobliwy żal Kijowskiej Palladzie /
 w serce wraziłes / ach śmiertelny iadzie /
 erneyskim w Stygu sokiem napaiány /
 kiedy on Athlant padł nie zmordowany .
 czył dretwieie / nieścacie mi siły /
 Kiedy przyidzie śmierć wymienić Mophile .
 wárdka nad Mārpez reko Libityny /
 Znać cie Stygijskie Plutona doliny .
 Herontowym pokarmem mizernie /
 w swey iadowitey wykarmiły Lernie .

K
I
I
O
W
S
K
I
H
A
L
I
C
K
I

iedy ogromne Athlantowe sily /
 wazyß sie składać do ciemney mogily .
 uż y wam sliczne Szkoł Kijowskich nieba /
 Gdy wasß pādł Athlant / spadać potrzeba .
 ednākże stoycie / ięßcze nieprzegrana /
 Oto fortunna iasnieie odmiana
 to Herbowych Planet ARCTOS swieci /
 Ktora wam promieni w cieniach wasßych wznieci /
 aße to szczęście Szkoł Kijowskich Sfery /
 Kiedy pozbywßy z lica bladey cery /
 zcześnieie znowu na Arktycznym Kole /
 perlowe nauł zlewacie Paktole .
 toż tu niewidzi z chiba ten co oczy /
 Zazdrość mu szpetna limatura mroczy .
 al Szkoł Kijowskich powstała fortuna /
 Gdy im iasnieie IASINSKIBCO Luna .
 idąßpem złotym cieka Szpokręny
 a zciemiezone sieroctwem Zameny /
 z teraz ledwie wtāk niesporey dobie /
 Ku swoley pierwßey przychodzi ozdobie .
 eniwego snu iuż zrzucacia peta
 Gdy im szczęśliwie blyanela poneta
 utrżentki iasney . O fortunna pora !
 Tāk to amica iest Musis aurora .
 zuycież iuż Muzy w tāk pogodney porze
 Gdy wam iasnieia IASINSKIBGO Forze .
 toß tām daremno Słońcu pochlebule
 liedy go Rzadca nauł bydz mianuie .
 a Kijowskich Szkoł w naułach fortune /
 na Cwa Pasterzu cäle zlewam Lune .

Wielkim by trzeba szacować walorem, z oczu roskwilonych pada-
 iące perły, gdyby się niemi folgi sercu strapionemu dokupić
 można. Casyby Arabiey dostatski, y nie skomputowane Kreza
 depozyta, na taki odważyć nie żałował towar Horacyusz Sarmacki, gdy
 by ten teżny oczu zapłakanych balsam, rany serdeczne goić umiał. *Siqua
 Sarb: fient mala lugubres auferret oculis, Sydonijs ego mercarer bene lacrymas gemmis, aut teretū merce moniliū*
 Lyr: Darma jednak na serdeczne blizny, od płonnych też zasięgać medycyny,
 1:4. od których, iako od rosy padającej większa pospolicie bywa żalu facū-
 ibidem ditas. *Ceu rore seges viret, sic cresunt riguis tristia flētibus*. Prożno tedy y Mo-
 hileńska Pallas, po nie nagrodzoney swego Fundatora stracie, duritiē
 Fatorum emollire łzami vsiłuie. Prożno one Wiary Prawostawney
 Opokę, re & nomine Petram rzesistemi maceruiemy łzami Annibales.
 Daremnie *gutta cauat Lapidem*, ile kiedy z Phænixa tego, który iuż ogniem
 Miłości Boskiej zapalony *fnijt in odoribus ceum*, nowy nam Swiato-
 bliwość Wasza prodijt de cinere Phænix, albo z popiołu Kryształ.
 Widziemy Swiatobliwość Wasza *Corpore de Patrio similem Phænica renasce*. a
 oraz winszuiemy tey fortuny, Mohileńskim potem buyno wzroszczo-
 nemu Szkol Kijowskich Wiridarzowi, że, *vno aulso ramo, non deficit alter aureus,
 & simili frondefcit virga metallo*. Odebrał Kijowskiej Palladzie, Niebieski
 Architekt, snać na fundament gorney Ierolimy, węgielny on Rossiey
 Kamień, w swym Imieniu Petram, Piotra Mohiła, na ktorey Opoce,
 cała Rzeczpospolita Roxolańska, a naybarżiey, *scientiarum moles niby
 in solida basi* wspierała się. Iednakże szczęśliwa jest Twoja nietak szkoda,
 iako raczey zamiana, Minerwo Mohileńska, gdy po vtracie kamienia,
 znowu cię Barlaam, iako niegdy Indianow, drogę vbogacza kamieniem,
 a kamieniem nie innym, tylko nieoszacowanym mądrości Chryzolitę.
 Drogi zaprawde, a wszystkie zacnością swą przewy szszający kruszce
 mądrości kamień, bo go nie podejrzana swiatowych Iubilerow taxa,
 ale sama, barżiey niż Themidis lance, Duchu S: zważywszy szala, taka
 wysokiey ceny daie probę: *Sapientia nobilior est omni lapide pretioso*. Niech tam
 Koronatowi Izraelskiemu pochlebne pioro przypisuje Panegyres, że,
Carneum Philistinorum propugnaculum Goliam sternens, vnicō lapide Rempublicam fundauit.
 Przyzwoitszym Tytułem, ta pochwała Swiatobliwosci Waszey służy,
 kiedy cała Rempublicam Literariam, na jednym mądroci nieoszacow-
 wanym vfundowales kamieniu. O iak pięknie ten mądroci kamień,
 nie iuż Philistynskiemu Olbrzymowi, ale grubey nieumiejetności wteb
 vgodzić umie! O iako wiele magnesową efficacyą, mądrych Literato w
 y młodzi Rossijskiej do siebie powabia serca. Tegoż kamienia Barlaa-
 mowe^o swietny promień, y moiey płochości oświeca caliginem, tak iż
 wszystko *Quidquid sum, possum, habeo*, wszystko to na stałym onego kamienia
 vgruntowalem fundamencie, a iako *Veteri Deuotione arte* ludzie z kamieni
 porosli, *saxa faciem traxere virorum*, tak y ia płochości mey originem temu
 przypisuje kamieniowi. *Et documenta damus, quā sumus origine nati*. Niechże y w-
 dalszy czas ten drogocenny Barlaama kanak, nietylko India, iak przed-
 tym, ale y Rossia, a naybarżiey swoiey Pallady vbogacza indigentias.
 Niech w Archipasterskiej Swiatobliwosci W: Mitrze, nie zmierzchłym
 zaświecać polorem, nigdy niegasnie, iako Abeston, *qui semel accen-
 sus conceptos detinet ignes, extinguit nequit perluccens perpete flammā*.

ARCATOR

AVITORŪ ILLVSTRISSIMI
ARCHIPASTORIS SYDERŪ,

circa quam :

ROSSIACI CÆLI VOLVITVR ORBIS
Epigraphe :

HAC CARDINE TVTVS.

Quod Cælis Luminaria,
 Hoc Orbi Primates,
 Lustrant orbem & illustrent.
 Tenebrescit Luna, quoties à sole destituitur,
 Primates, quoties à virtute,
 Damnum terris minatur sol,
 quoties diuturnis incalcescit æstibus,
 Primates, quoties irâ.
 Luna, si exalbescat, portendit nimbum,
 Si Primates, lacrymas.
 Caliginem sol fundit Orbi, quoties nube tēgitur,
 Primates, quoties nœuo.
 Ventos prænuntiat Luna, si rubeat,
 Si Primates, furorem.
 Dedignatur humanos obtutus sol in auge
 Primates, in summo.
 Sol fulgoribus,
 Primates furoribus,
 ex oculis spectantium lacrymas eliciunt.
 Terret Orbem sol, si Lunam habeat vicinam,
 Primates, si leuitatem.
 Solem sequitur vmbra,
 Primates plebs integra:
 Mobile mutatur semper cum principe vulgus.

Sol terram adurit, quoties radiat in Leone,
 Primates, quoties in seueritate.
 Sol & Luna censuræ hominū patent, si patiantur Eclipsim,
 Primates, si vitia.
 Tām Luminaria quām Primates,
 occasū extinguuntur:
 Et tām Luna, quām illi,
 terræ interjectu

OBSCVRANTVR.

DE Tuis verò Planetis, Archipræsul Illustrissime, quid lo-
 quar nō tā Astrologū, quām sincerus veritatis interpres?
 Certè non tām illis summam Honoris Augem gratulari
 fas est, quām Orbi Rossiaco in Tuis Syderibus Arcticiis Basim
 immobilem, cui tutiūs, quām Atlanteis innititur humeris.
 O quoties Rossiacum rapitur Vertigine cælum! Quoties Sydera sum-
 ma trahit celeriq; volumine torquet! vt meram jurasses volubilē Fortunæ
 rotam, vix non ad exitium, effuso quandoq; ruentem impetu.

Sed cohibe tandem effrenem Volubilitatis insolentiam
 Orbis Rossiace, erroneam spherarum celeritatem habenis cō-
 prime, En jam Arctici illuxere Poli, an verius tantæ molis
 cardines, quibus Rossiaci innixi orbes per deū curtere cessant.
 Torqueat quantumvis præcipiti vertigine suam sors maligna
 peripheriam, ad orbem vtinam suō perfido curru descensura:
 At nō terret Rossiacos Orbes, eismodi facilis descensus Avernī, quib9
 tua Archipræsul Illustrissime pro axib9 ARCTOS; Archipaſto-
 rea verò optimè gnara Regiminis dextera moderatur habenas.
 Expauescant Iouis Atria grandem jacturam, quoties improbo
 Phaetontis ausu.

Fumat vterq; Polus, quos si violauerit ignis
 Atria pulchrâ ruent.

At nescit eiusmodi discrimina Roxolani Cæli serenitas,
 apage infamem, solisq; Phaetontibus agnatâ jacturam, dum
ROSSIACI SOLIDIS VERTVNTVR IN AXIBVS ORBES.
 O felix Orbis Roxolani Firmamentum, nullo vnquam mali-
 gnæ vicissitudinis turbine euertendum! O fortunatam nostri
 Zodiaci scenam, vbi tam pulchrâ meritorum gradatione, ac
 Giganteis virtutum passibus itur ad Augem! hstō sua inde
 Titani gloria, quod in Leonibus ac Scorpionibus coruscanti
 radiet vultu, hisq; fœrarum iugis ad augem tumente passu elu-
 ctetur: Hoc ego tamen pro Obrū magis, quām gloriam censeo,

Metamorph
 L: 2.

quo

quod tantos splendoros, tam atroci belluarum sol circūnectat
custodiā, quasi vel suæ metuat luci, ne extinguatur, vel cæte-
ros arceat Planetas, ne emendicatis accendantur fulgoribus.
Aliam, Roxolano Cælo, eamq; gloriosorem gratulamur.
Tuorum Planetarum Reuolutionem ARCHIPRÆSVL
ILLVSTRISIMB. Nescit Tua Luna feroci Leonum
Scorpionumq; circumnecti Tutelâ, quæ enim affinitas Luci
cum tenebris? Clementiæ cum immanitate? Accedite hûc
confidenti passu, & accendite aureis fulgidæ Lunæ nitoribus,
vestras inopiæ caligines miserrimi tenebriones, abest hîc dirû
immanitatis satellitium vestras indigentias repulsurû. Terret
equidem non rarò Leonibus septa via ad maiestatem Solis ter-
reni accessuros, vbi pro clementia præ forib9 excubâte, terror
ac metus infomnes agit vigilias, quasi ipsum Honorem, per-
tinax hoc satellitium coerceat, ne præ fastidio, suum deserat
Candidatum. Abest à Te proburû hoc Archipræsul Clemētis-
sime, qui Paternâ affabilitate, suauissimâ popularitate, ita
omnium affectus allicis, vt magis amicorum, quàm Præsuleæ
Coronæ ambitu circumnecti videaris. Muniant Leonibus
aut Scorpionibus sua terreni Soles Atria, Ad Te verò humanis
necessitatibus lacteû iter est, liliatò candore, Tuæ venerandæ
Canitici assymbolo adumbratû, vt jam vel ipsi Ioui hac in re
gloriam adimas, ad cuius Palatia, niueum ducit iter:

Est via sublimis cælo manifesta sereno,
Lactea nomen habet, candore notabilis ipso,
Hac iter est superis ad magni tecta Tonantis,

Luna Tua, in Prælustri hoc Rossiaci Cæli Zodiaco, virulentâ
Scorpionum Leonumq; prætergressa ferociam, in tardo nõ
nisi radiat Canero, quoties ad honores eundum est, in Virgine,
quoties intaminatâ vitâ cæteris præluendum, in Libra, quoties
Iustitiæ rigori parendum, in Tauro, quoties suaue jugum Re-
ligionis patientissimè tolerandum, in Geminis, quoties agnatâ
paruulis innocentia fulgendum, in Aquario, quoties aut lacry-
mis aut sudoribus, in salutis negotio desudandum, in Ariete,
quoties vellus, non sibi, sed aliis ferendum, in Piscibus deniq;
quoties immenso Gratiarum Diuinarum Mari innatandum.
O pulchram Tuæ Cynthiæ in Roxolano Zodiaco gradatione
vel ipsis Cælis inuidendam! Quid si adhuc memorem,
assymbolum nostræ Rossiæ Arcitenentem; in quo Tua Luna
pænè suum fixit domicilium? Stemma rei documentum est,

Metamor
L: 1.

ubi tam prope Cynthia, sociali fœdere annectitur Sagittæ, ut
in arcum telo flecti videatur. Ad eò scilicet præliare inualuit
sæculum, ut etiam amor suas habeat phatetras; nunquam ille
absq; telis est, nunquam absq; suavi vulnere, nunquam absq;
triumpho, nec aliter suã nouit exercere artem jaculatoriam,
quin simul dulci ictu, amica feriat pectora. Dogma mihi
veritatis est Tuum Gentilitium Telum, quo tot faucia Pectora
prono casu, aut in victimam, aut in venerationem Tuo succu-
bunt Nomini. Certè quoties Sagittæ hæc, dulci sæuit imma-
nitate, toties addit calcar animis, Tuos nutus præuolaturis: nec
stimulat tantùm, sed etiam vulnerat prona in venerationem
pectora. Suauēs tamen cicatrices, quas lenis Amoris infligit
dextera, ut nec ictum vereri liceat, quem victrix amoris vibrat
manus, mox vulnere antidotum allatura. Et hoc est
Tux Lunæ in Arcitenente exercitium, Archipastor Illustris-
sime. Hoc per Zodiaci Roxolani Olympia, tam gloriosum
Tux Cynthiæ agonium. Neq; sua desunt huic Tuo Planetæ
etiam præfagia, non jam liuidis spectanda palpebris, sed purâ
sinceritatis crystallo. O quàm horrendam Cælestis Luna mi-
natur tempestatem, quoties ambiēti circumnectitur coronâ:
At nec disparem etiam Tux Luna nobis portendit euentum,
postquã tam splendidâ Archipræsuleæ Coronæ circumdatur
peripheriã. Nimbos scilicet ominatur Horizonti Rossiaco,
sed illos, quibus humana demergitur calamitas, gurgites mi-
natur, sed qui afflictorum absorbent miseriam, torrentes pol-
licetur, sed quibus stagnat aurea Pactoli tempestat. irriguam
Mohileanæ Palladi appromittit grandinem, sed gemmeam,
qualis illâ nascente cælitus decidebat, densos prænuntiat im-
bres, sed saxeam Rossiacæ telluris sterilitatem fœcundaturos,
largos denotat rores, sed in pretiosa vnionum incrementa mi-
graturos. O serenam tempestatem! o felix diluuium, per
quod ad fortunatas licet nauigare Insulas: o desideratum nau-
fragium, ubi in ipsis vorticibus portus est! O Prognosticam
tantæ felicitatis Lunam, jam non Lunam, sed Solem merissi-
mum, nisi Lunam inde, quod per continua luminum crescat
inremeta. Hos igitur faustos de Tuis Planetis euentus, Sibi
Rossiac9 gratulatur orbis. His felicissimis Tuorù syderù gau-
det influxib9. Hac subsistendi methodo, Tuis Arcticis Polis,
Rossiac9 innitur orbis, fatale vtinã vertiginē nūquã experturus.

ARCTOS

HERBOWYCH PLANET,

K T O R A

LVB WSZYTKICH PLANET MNOSTWO W ZACHOD GODZI,
LE CZ ONA SAMA, NIGDY NIE ZACHODZI.

EPIGRAPHE:

VERTITVR, NON OCCIDIT.

BARLAAMI

Oy sie ty / komu podobne cudnie /
Plochy fortuny iasniece poludnie /
zebys potey wesoley pogodzie /
na pospym sie nie oparl zachodzie:
acze albowiem Phaetonta cugi /
hociay iasniece pieknie przez dzien dlugi /
ichy ie jednak wieczor na to czuly /
w nocne zapedza chmur ciemnych makaly .
rabskie hociay iasniece minery /
wypogodzonym glansiem skotey cery /
przecie y tam mrokiem swym rdza snadnie /
na drogocenny kruszec gwaltem padnie .
iga sie pieknie Marsalkowa Stonca /
Coz kiedy wieczor / dniowi chciwy konca /

I
A
S
I
N
S
K
I
M
E
T
R
O
P
O
L
I
T
A

asność gaśnięcą wybuchnąwszy fale /
 Rumiane na niey pogasi korale .
 lternata to w swiecie ta dziedzięcy /
 Ze co tylko wschod Luminarow liczy /
 krzydłami swemi ciemny Zachod marnie /
 Te wszystkie Lampy niebieskie ogarnie .
 edyna tylko ARCTOS tey jest Cnoty /
 Ze ia niebieskich sfer lotne obroty /
 ie zhamowana w biegu lecac droga /
 w zachod tetrczny skierowac nie moga .
 zczegulna ona w iedney stoiac porze /
 a w niegasnacym iasnietac splendorze /
 retego niebios nie doznawszy biegu /
 na zachodowym nie bywa noclegu .
 edyna ARCTOS o miewa z natury /
 Ze iey zachodnie nic nie skodza chmury .
 am iuz tu czego z Affektem sowito /
 Tobie winnowac Cny Metropolitto .
 lizeyska twa ARCTOS zlotey cery /
 Takiey jest zawnie wspanialey manierey .
 ym ia natura utalentowala /
 By w ciemny zachod nigdy nie wpadala .
 zecz iest iawnna / ze ARCTOS na polnocy /
 w swey polorowney iasnietac Karocy .
 iako pieknie wlasnie iak na probie /
 To Twoia ARCTOS wyraża na sobie :
 ofnoc posepnych nieznaiaca cieni /
 Lecz w iasnietey MONARCHOW promieni :
 kryta blaskiem / niechay sama przyzna /
 Jak sie Rossyjska ciehyła Oyczyzna :
 edwie wymowic iezykowi można .
 Jak Twa ARCTOS w glans Monarszy zamozna /
 anym promieniem otoczywszy skronie /
 w całym wydala blask septemtrionie .
 am slyszec bylo / iak z Twey madrey mowy
 Hurmem sie leiac potok Tektarowy /
 ttyskie / ktore wonna Gymba liczy /
 wshytkim slysiacym przesykal słodyczy .

toż to wymowić dostatecznie zdoła ?
 Jak tam Twa ARCTOS swe obrotne kółka /
 równie kieruiac / tam gdzie sama chwala /
 w niesmiertelności podwoje iechała .
 uż tedy darmo Zachodzie zbyt żwawy
 nocnych obłoków rychtuieś kurzawy .
 kropne darmo zawodziś chmur śnieżne /
 na Gwiazd niezgastych Arktyczne kaganice /
 bądź wieś / że ARCTOS takiej jest zachności /
 że sie zachodniey nie lekła ciemności /
 ilic sie możeś w imprezach swych śladnie /
 Jednakże ARCTOS w twe chmury niewpadnie .
 toż by mi tu dal z wymowney Attyki /
 śladkim zaprawne Kanarem ięzyki .
 edyne Trzodko mądrości Atheny /
 Gdzie twoi teraz mowni Demostheny /
 erodotowie / Homery / Solony /
 Periklesowie / Olissy / Platony /
 Aristotele / mądzy Theopompy /
 O gdy by Waszey wkrasomowstwie pompy
 iche me pióro dolecieć zdołało !
 Na iak by sie Doda zdobywało !
 atie by Tobie Pasterzu y Panie
 Rymy pisało na powinśowanie /
 3cze iednak pióro / z madrey Hypokreny /
 Wierśopismienney nic nie piwśy weny /
 rotki ten Rym / lecz w affekt nie ubogi /
 Pod Twe Pasterzu niśko sciele nogi .
 esli zas w tepych Rymach wykroczyło /
 wybacz / bo zdroiow Kastalskich niepiło .

Nie to szczęście, przy pierwszym powitaniu świata tego, w przed na wypogodzona Titulorum, niżeli Caelorum zapatrywać się serenitatem. Nie to szczęście, zapałoniemi Maiorum ceris w amulacys z samemi Niebieskimi wchodzić pochodniami. Nie to szczęście, pokatnych chybwszy cieni, Illustrissimis albo Serenissimis przed światem jaśnieć Titulis. Nie to szczęście, z Phacronem sfonecznemi przydzia w szyć się promieniami, ultra mortalium sortem, na naywyższej Spherze, tak glansownym zająśnieć południe, żeby cie ani ludzka, absq. vindice radio, dożyteć niemogła powieka. Przydzie bowiem czas, kiedy fatalny, a w wszystkie gaszący Luminarze Zachod, te polorowne smiertelnym mrokiem zatłumiwszy blaski, to iawnie pokaże na oczy, że vitrea omnis fortuna est, quod illustrior, eo fragilior. a tak wyuzdana na życie ludzkie, w wszystkie te serenitates zgasiwszy burza, to tylko na Mauzoleach zostawi Epitaphium: *Cinis est quod ante micabat.*

To mi raczy na gruntownym fundamentie wkorzenione szczęście, tak klarownym *in auge gloriae* zająśnieć poloré, żebyś nigdy posępnego niedoznał zachodu. To prawdziwe szczęście, takim świecić promieniem, którego by cruda fatorum immanitas tetrycznym nie zgasiła zmierzchem. **Q** A Komuz competentiori iure, tey powinnować fortuny, ieżeli nie Swiatobliwości Waszey, Jaśnie w Bogu Przeswiecony Archipasterzu. Twoja to ARCTOS herbowa, tym się z natury szczyci Przywileić, że w iasnym swym cudna klarze, na sto czystym lotnych sfer obrocie, do posępnego się nigdy nie skłania zachodu: *VERTITUR NON OCCIDIT.* Ona to niezhamowanym opierając się obrotom, wybornie sobie może owa *vendicare gloriae tesseram: VERTOR NON EVERTOR.*

Et licet assiduâ rapitur vertigine caelum

Syderaq. alta trahit, celeriq. volumine torquet.

Nitor in adversû: nec me, qui cetera, vicit

Impetus: & rapido contraria devehor orbi.

Jaśnieisz Swiatobliwość **W**: na wyfokich przeminencyach, własnie niby *in auge gloriae*, ale nietak nas wypogodzona Twa w wesela serenitas, żeby nam strzeż Boże, trzsi przesagio, o posępnym swym miała kiedy prognostykować zachodzie, *Vertitur non occidit.* Nie zna Zachodu, ani smiertelnych cieni, wyfokich Gnot serenitas; Owszem *Virtus post facta superstes*, niby wonna roza *ex decerpis dabit odores*, albo iako Syren *contemnit tutas procellas*, lubo *inter Delphinus Arion*, z burzowych nawałności, do nie smiertelnego prywatnie portu.

Pięnie Poeta:

Muss' Sturm tracht' muthigzuy iedzie

Quota nie zwykla pallegeit puzsudzje,

Letz do nie zwiedltry kroczac zamste flawy,

Latwo odlozy stych na jutkie jzawy.

A Solis Ortu ad Occasum laudabile Nomen. Psal. 112.

JAK TV BARLAAM Z POCZĄTKU Y Z KONCA,
TAK BARLAAMA ZNA WSCHOD, ZACHOD SEONCA.

BARLAAM IASINSKI

Drzliwym wichrem skolatany Korab /
O iako wielki ma do portu powa
lbo zelazo choc rzecz niewzyta /
O iako raczo Magnesu sie chwyt
anney Jutrzenki iasnoswietny Kolor /
Tuż sie w Stoneczny gwałtē cienie polo
ekliwe ptastwo / vchybiwszy siddel /
Kwiecie do gniazda / choc pozbywszy skrzyde
lbo y dzikich zwierzat ciemna gwiazda
Sprzykrzych niewczasow przypedza do gniazd
rktycznego iest ten przymiot promienia /
Kwie sie do niego Magnes z przyrodzeni
izerne nawet zdzblo zdeptane gminem /
skrytym powabem idzie za Burstynę
asne gdziekolwiek Stonec sie rumieni /
Tuż wtropy podłość idzie marnych cien
iakoż niebrać mnie przykład z stworzenia ?
Jak od Twych szkodnych Łask skronić promieni
loncem mi zawsze Pasterzu bywales /
Gdy mie marny cien przy sobie chowale
am iest nitczemnym / twardym na kstale stali
Tys mi Magnesem / w niesfortunney sal
awa zwatlona iestem / Tys mi Jazon /
Tobie należy Tryumfalny Scazo
zczerym (rzec moge) mnie Elektrem byles /
Gdy mie zdzblo marne w gore podwysszyle
toż może doyrzec ? Kto iest taki czlowiek ?
Choc by byl samych Argusowych powie
at Jasny promien cieniom moim czyni ;
Twa Łaska serca mego Monarchin

BARLAAM IASINSKI

Szczupie To moicy uprzEymosci myto,
Przyiac cHętnie rAcz cNy metropolit
ploro zAs gorney niesWiaDome dRogi
za Swe defekta lecl pod twe nogi.

FINIS